

Lærerrollen og avtalebevisthet

Lærere dynges ned i oppgaver

**– Vi er blitt både lærere,
psykologer og sosialarbeidere**

– Vi må tørre å snakke om hva lærere ikke skal drive med

Strategisk plan 2024–2025 – Lærerrollen og laget rundt barnehagebarn og elever

STRATEGISK SATSING FRA AUGUST 2024 TIL AUGST 2025:

Utdanningsforbundet skal ta et særskilt ansvar for å definere lærerrollen, og arbeide for en felles forståelse av hva som ligger i denne. Vi skal også synliggjøre vår forståelse av hva som utgjør et godt lag rundt barnehagebarn og elever.

LÆRER-LEDEREN: Geir Røsvoll (55) er ranaværing som bor i Trondheim og jobber i Oslo. For bildets skyld: I skolegården på Vahl skole.
Foto: Frank Ertesvåg

Varsko etter nye lærer-tall: – Står i veien for god læring

Geir Røsvoll (55) er Skole-Norges nye lærer-general – og skryter av et fantastisk yrke. Men ferske tall bekymrer ham.

- 72 prosent av lærerne svarer at de opplever at muligheten til å følge opp elevene har blitt dårligere de siste årene.
- Like mange (72 prosent) svarer at de har mer ansvar nå enn for tre år siden.
- Enda flere (81 prosent) sier de utfører oppgaver som ligger utenfor deres ansvarsområde.

De gjør oppgaver som vaktmestere, rådgivere, helsesykepleiere og renholdere, viser undersøkelsen som Respons har utført for Utdanningsforbundet.

Hva ligger egentlig i lærerrollen?

- Planlegge og gjennomføre undervisning
- Bidra til et positivt læringsmiljø
- Samarbeidet med kollegaer og foresatte delta i skolen/ oppvekstsenterets utviklingsarbeid

Dine rettigheter som lærer

- Ytringsfriheten gjelder alle ansatte i barnehager, skoler og universiteter, så lenge vi uttaler oss på egne vegne
- Arbeidsmiljøloven
- Hovedavtalen
- Hovedtariffavtalen
- Arbeidstidsavtalene i skole (SFS 2213)
- SGS1010 (Leirskoleavtalen)

Arbeidsmiljøloven

Arbeidsmiljøloven er en norsk lov som er den grunnleggende loven for arbeidslivet i Norge. Loven inneholder blant annet regler om arbeidsmiljø, stillingsvern (arbeidstakeres vern mot usaklig oppsigelse og avskjed), arbeidstid, permisjon, ansettelse og avslutning av arbeidsforhold (oppsigelse og avskjed).

Straffeloven

Marius Gjetnes Foto: Signe Dons / Aftenposten / NTB

Vis mer

– Lærernes særskilte vern i straffeloven er en godt bevart hemmelighet

Debatt: At undervisningspersonale i grunnskole og videregående skole var omfattet av et særskilt vern, har tilsynelatende vært en godt bevart hemmelighet og praktisert tilfeldig.

– Lærernes særskilte vern i straffeloven er en godt bevart hemmelighet

Straffeloven 1902 har i § 127 og § 128 straffebestemmelser om vold mot offentlig tjenestemann.

§ 127 bestemmer at den som med vold søker å få en offentlig tjenestemann til å foreta eller unnlate en tjenestehandling eller hindrer offentlig tjenestemann i utførelsen av en tjenestehandling.

Hovedavtalen

Hovedavtalen inneholder bestemmelser om forhandlingsordning, prosedyrer samt arbeidsgivers og tillitsvalgtes rettigheter og plikter. Den siste avtalen er forlenget ut 2025.

Hovedtariffavtalen

Hovedtariffavtalen inneholder bestemmelser om bla:

- Lønn
- Ansiennitet
- Overtid
- Stillingskoder
- Minstelønnstabell

SFS 2213

SFS 2213 Arbeidstid skole

Særavtalen regulerer arbeidstid for undervisningsstillingene i grunnskolen, videregående opplæring og voksenopplæring. Avtalen er forlenget ut 2025.

SGS 1010

reise med pasient/klient/bruker/elev

Særavtalen SGS 1010 er forlenget for to år for perioden 01.01.2023-31.12.2024.

SGS 1010 – reise med pasient/klient/bruker/elev - KS

Sett grenser!

- Ingen kommer til å sette grenser for oss
- Med stor autonomi følger det også definisjonsmakt
- Vi må selv ta ansvar for å sette grenser for lærerrollen

Slutt med..

Å bryte opplæringsloven

Ikke godta at elever som har krav på spesialundervisning ikke får det på grunn av ressursmangel, vikarmangel eller manglende kompetanse ved skolen. Elever som har vedtak om spesialundervisning, har rett på dette i henhold til Opplæringsloven §5-1. Vi anbefaler derfor at det meldes inn avvik når spesialundervisning ikke blir gjennomført som planlagt

Slutt med..

Å medisinerer barn og elevene

Slutt med å gi elever medisiner dersom du ikke føler deg trygg på det. Dette er en oppgave som krever opplæring og i noen tilfeller helsefaglig utdanning. Arbeidsgiver kan ikke pålegge deg en slik oppgave om du ikke ønsker det. Dette slås fast i punkt 6.3 i rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet

Slutt med..

Å godta slag, spark og ufin språkbruk

Slag, spark og ufin språkbruk er ikke en del av lærerjobben. Det spiller ingen rolle om den som utøver volden er 0 eller 16 år. Arbeidsmiljøloven er klokkeklar: “Arbeidstaker skal ikke utsettes for trakassering eller annen utilbørlig opptreden og skal så langt det er mulig, beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre”. Om du utsettes for noe slikt, så skal det meldes avvik.

Slutt med..

Å være renholder og driftsoperatør

Slutt med å vaske toalett, gulv, pulter, stoler eller annet på skolen/barnehagen. Dette er en oppgave som krever renholds faglig utdanning. Slutt med å reparere inventar på skolen/barnehagen. Dette er en oppgave som krever fagutdanning og som skal gjøres av ansatte på drift. Dette bekreftes av SFS 2213 pkt.5 som sier: «*Skolens og undervisningspersonalets kjerneoppgave er å gi god undervisning*»

Slutt med..

Å ta på deg ekstraundervisning uten betaling

Slutt å ta på deg ubetalt ekstraundervisning i hulltimene dine for å legge til rette for at elevene skal få vurderingsgrunnlag. Stadig flere lærere strekker seg for langt for at elevene skal fullføre og bestå. Når du tar på deg ekstra oppgaver, som undervisning, skal dette kompenseres i tråd med § 5.2 i SFS2213

Slutt med..

Å reise med barn og elever uten godtgjøring

Når du reiser med elevene gjør du det på oppdrag for skolen/barnehagen. Når reisen går utover din vanlige arbeidstid, skal du godtgjøres for dette. Dette er regulert i tariffavtaler som både Utdanningsforbundet og arbeidsgiver har skrevet under på. Du skal alltid bruke SGS 1010 for å sikre at du får betalt for jobben du gjør

Slutt med..

Å betale for arbeidsverktøy av egen lomme

I følge arbeidsmiljøloven § 4.4 er det arbeidsgiver som skal stille med arbeidsverktøy du bruker i jobbsammenheng. Dette gjelder også bruk av telefon i arbeidstiden. Om du bruker privat telefon og kjøper inn læremidler for dine egne penger, så er du med på å skjule hva det faktisk koster å drive en god skole/barnehage

Lærerprofesjonens etiske ansvar

I møte med barnehagebarn, elever og foresatte

Vi har ansvaret for tillitsfull samhandling med dem vi jobber for og med. Vår lojalitet ligger hos barnehagebarn og elever for å fremme deres beste. Sannferdig formidling av kunnskap og faglig god tilrettelegging er avgjørende.

Barnehagelærere, lærere og ledere:

- fremmer alle barnehagebarn og elevers muligheter for lek, læring og danning
- arbeider for å være faglig og pedagogisk oppdatert
- er omsorgsfulle og bevisste makten en har i kraft av rolle og posisjon
- er faglig funderte og etisk reflekterte i arbeidet med vurdering
- fremmer likestilling og likeverd
- møter barnehagebarn, elever og foresatte med respekt
- griper inn og verner barnehagebarn og elever mot krenkelser, uavhengig av hvem det er som utfører dem
- møter kritikk med åpenhet og faglige argumenter

For arbeidsplassen

Vi er kunnskapsrike, ansvarlige og tilstedeværende voksne i barnehagebarn og elevers liv. Som kollegium har vi et felles ansvar for å utvikle et godt utdanningstilbud og for å fremme og videreutvikle vår profesjonalitet.

Kollegiet:

- tar initiativ til etisk refleksjon og dialog med alle ansatte på arbeidsplassene
- samarbeider om å videreutvikle kunnskaper, ferdigheter og etisk dømmekraft, både internt og i samspill med utdannings- og forskningsmiljøer

- skaper og deltar i en positiv samhandlingskultur der alles synspunkter lyttes til og tas på alvor
- er lojale mot egen institusjons mål og retningslinjer så langt disse samsvarer med samfunnsmandatet og vår profesjonsetiske plattform
- arbeider i åpenhet og tilrettelegger for innsyn fra berørte parter
- respekterer andres kompetanse og erkjenner grensene for egen faglighet
- støtter og tar medansvar når kolleger møter særlige utfordringer i arbeidet
- tar ansvar for å finne gode løsninger, og om nødvendig varsle, når det oppdages kritikkverdige forhold på arbeidsplassen

For barnehage og skole som samfunnsinstitusjoner

Vi er forpliktet på verdiene i barnehagen og skolens samfunnsmandat, slik disse gjennomdemokratiske vedtak er nedfelt i lov- og planverk. Den enkelte barnehagelærer, lærer og leder deler profesjonens ansvar for å fremme barnehagen og skolens formål.

Profesjonen:

- viser mot og målbærer tydelig samfunnsmandatet
- bruker ytringsfriheten og deltar aktivt på faglige og utdanningspolitiske arenaer
- står imot press fra aktører som vil gjøre barnehagebarn og elever til midler for sine mål
- tar ansvar for å varsle når rammevilkår skaper faglig og etisk uforsvarlige tilstander
- tilstreber godt samarbeid, uten at vi påtar oss oppgaver som tilhører andre profesjoners fag- og kompetansefelt
- går ikke på akkord med verdiene i samfunnsmandatet, vårt kunnskapsgrunnlag eller lærerprofesjonens etiske plattform

Barnehagelærere, lærere og ledere er forpliktet på denne plattformen og kan aldri unndra seg sitt profesjonelle ansvar.